2018

Full Marks - 40

Time - 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केषांचित् ***ततुर्णाम्*** उत्तरं लिखत : 10 × 4

क) योगसूत्रकारस्य कालं निरूप्य तस्य रचनावैशिष्ट्यं विशदयत ।

ख) पतञ्जलिमत्तेन योगस्य स्वरूपं लक्षणं च विमृशत ।

ग) पठितांशमवलम्ब्य समाधिपादस्य महत्त्वं विवेचनीयम् ।

घ) 'योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः' - अस्य सूत्रस्य सविस्तरं व्याख्या कार्या ।

ङ) महर्षि पतञ्जलिदृष्ट्या योगस्य अङ्गानि वर्णयत ।

च) 'तदा द्रष्टुः स्वरूपेवस्थानम्' - इति सूत्रस्य व्याख्या प्रसङ्गपुरसरं कार्या ।

छ) पतञ्जलिदिशा योगदर्शनस्य वैशिष्ट्यं पठितांशमवलम्ब्य विवृणुत ।

4th sem

2018

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. सूत्रद्वयं व्याख्यात : 5 × 2

क) ध्रुवमपायेऽपादानम् ।

ख) जनिकर्त्तुः प्रकृतिः

ग) ल्यब् लोपे कर्मणि अधिकरणे च ।

घ) आख्यातोपयोगे ।

2. सूत्रत्रयं व्याख्यात : 5 × 3

क) षष्ठी शेषे ।

ख) कृत्यानां कर्त्तरि वा ।

ग) क्तस्य च वर्तमाने ।

घ) षष्ठी हेतुप्रयोगे ।

ङ) कर्तृकर्मणोः कृति ।

3. आशयमेकं स्पष्टीकुरुत : 5

क) कारकप्रातिपदिकार्थव्यातिरिक्तः स्वस्वमिभावादिसम्बन्धः शेषः ।

ख) तदर्थस्य किम् ? ब्राह्मणं दीव्यति ।

4. सूत्रद्वयं व्याख्यात : 5 × 2

क) आधारोऽधिकरणम्

ख) षष्ठी चानादरे ।

ग) यस्य च भावेन भाव लक्षणम् ।

5. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत : 30

ଗୌତମ ରାଜା ଶୁଦ୍ଧୋଦନଙ୍କର ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମାତାଙ୍କ ନାମ ମାୟାଦେବୀ । ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ, ଯୁବରାଜ ଗୌତମ ରାଜଉଆସର ସୁଖସମୃଦ୍ଧି ଭିତରେ ବଢ଼ିଲେ । ରାଜା ଶୁଦ୍ଧୋଦନ ପୁଅର ସୁଖ ସୁବିଧା ପ୍ରତି ସର୍ବାଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ପୁଅ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲେ । ରାଜଉଆସର ସୁଖ ସଂଭୋଗ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜର୍ଜ୍ଜରିତ ଥିଲା । ପିଲାଦିନରୁ ଗୌତମ ଅନାସକ୍ତ ଏବଂ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଥିଲେ । ବୟସ ବୃଦ୍ଧି କ୍ରମେ ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସାଂସାରିକ ସୁଖରୁ ଓହରିଗଲେ । ଏହା ଦେଖି ଶୁଦ୍ଧୋଦନ ସାଂସାରିକ ଜଞ୍ଜାଳରେ ପୁଅର ମନ ବାନ୍ଧିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଯେତେବେଳେ ଗୌତମଙ୍କର ବୟସ ମାତ୍ର ଷୋଳ ବର୍ଷ, ତାଙ୍କର ବିବାହ ରୂପବତୀ ଯଶୋଧାରାଙ୍କ ସହ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

Gautam was the son of king Suddhodana. His mother's name was Maya Devi. According to tradition, prince Gautama grew up in the royal palace amidst pleasure and prosperity. King Suddhodana paid utmost attention to the happiness of his son; but the son was of a different nature. The pleasures of the palace were painful to him. From childhood young Gautama remained detached and thoughtful. As he grew up in years, he gradually drew away from worldly happiness. At this Suddhodana tried his best to engage the mind of the son in worldly affiars. When Gautama was only sixteen, his marriage was performed with beautiful Yosodhara.

6. **द्वयोः** उत्तरं देयम् : 5 × 2

क) गणेशस्य नामानि अमरकोश दृष्ट्या लिखत ।

ख) पठितांशमवलम्ब्य कार्तिकेयस्य नामानि वर्णयत ।

ग) सूर्यस्य नामानि लखित ।

घ) स्वर्गस्य नामानि वर्णयत ।

IVth sem

2018

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. राजहंसः कः ? तस्य गुणजातं वर्णयत । 10

अथवा

'दण्डिनः पदलालित्यं' - इति उक्तेः सारवत्तां पठितांशमवलम्ब्य लिखत ।

2. सप्रसङ्गम् व्याख्यां कुरुत : 8

विजितामरपुरे पुष्पपुरे निवसता सानन्तभोगलालिता
वसुमती वसुमतीव मगधराजेन यथासुखमन्वभावि ।

अथवा

जलबुद्बुदसमाना विराजमाना संपत्तडिल्लतेव सहसैवोदेति नश्यति च । तन्निखिलं देवायत्तमेवावधार्य कार्यम् ।

3. अधस्तात् ***द्वयोः*** संक्षेपेण उत्तरं लिखत : 6 × 2

क) संयमी यतिः नृपतिं किमभाषत ?

ख) अमात्यपुरोहिताः देवीं किमुक्तवन्तः ?

ग) पुष्पोद्भवस्य प्राप्तिरहस्यं विवृणुत ।

घ) कीदृशः दण्डः श्रेयः वितरतु - इति अशास्यते ?

4. शुकनासोपदेशमनुसृत्य गुरूपदेशस्य सारमाकलयत । 12

अथवा

पठितांशमवलम्ब्य बाणभट्टस्य गद्यप्रतिभां विमृशत ।

5. ओडिआभाषया आङ्गलभाषया ***वा*** अनुवादः कार्यः । 8

कष्टमनञ्जनवर्त्तिसाध्यमपरम् ऐश्वर्य्यतिमिरान्धत्वम् ।
अशिशिरोपचारहार्य्योऽतितिव्रः दर्पदाहज्वरोष्मा ।
सततममूलमन्त्रशम्यः विषमो विषयविषास्वादमोहः ।
नित्यमस्नानशौचबाध्यः बलवान् रागमलावलेपः ।

अथवा

सतततम् अष्माणमारोपयन्त्यपि जाहयमुपजनयति । उन्नतिमादधाना अपि नीचस्वभावतामाविष्करोति । तोयराशिसम्भवापि तृष्णा संवर्द्धयति । ईश्वरतां दधानापि अशिवप्रकृतित्वमातनोति । वलोपचय-माहन्त्यपि लघिमानमापदयति ।

6. कमपि **एकं** विषयमवलम्ब्य संस्कृतेन निबन्धं रचयत : 20

क) दूरदर्शनस्य उपयोगिता

ख) भारतीयसंस्कृति

ग) अस्माकं प्रियः कविः

घ) व्यासकविः फकीरमोहनः ।

7. संस्कृतेन ***एकस्य*** भावं सम्प्रसारयत : 10

क) अहिंसा परमोधर्मः

ख) विद्वान् सर्वत्र पूज्यते

ग) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः

घ) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ।

2018

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

1. रुद्रदाम्नः शिलालेखस्य साहित्यिकमहत्त्वमालोचयत । 15

अथवा

प्रयागस्तम्भाभिलेखानुसारं समुद्रगुप्तस्य व्यक्तित्वं वर्णयत ।

2. ***त्रयाणाम्*** संक्षिप्तटिप्पणी प्रदेया : 5 × 3

मिहिरकुलनृपः, आटविकाराज्यम्, मीदविधानम्, भूमिच्छिद्रन्यायः, मान्दासोरशिलालेखः, सुविशाखः ।

3. कठोपनिषत्प्रतिपादितामग्निविद्यामालोचयत । 15

अथवा

कठोपनिषदमनुसृत्य आत्मनः रथरूपकत्वं विवृणुत ।

4. सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या : 8

अविद्यायामन्तरे वर्तमानाः स्वयं धीराः पण्डितम्मन्यमानाः ।
दन्द्राम्यमाणाः परियन्ति मूढा अन्धेनेव नीयमाना यथान्धाः ॥

अथवा

अनुपश्य यथा पूर्वे प्रतिपश्य तथापरे ।
सस्यमिव मर्त्यः पच्यते सस्यमिव जायते पुनः ॥

5. ओडिआ भाषया आङ्गलभाषया *वा* अनुवादः कार्यः । 7

न वित्तेन तर्पणीयो मनुष्यो लप्स्यामहे वित्तमद्राक्ष्म चेत्वा ।
जीविष्यामो यावदीशिष्यसि त्वं वरस्तु मे वरणीय स एव ॥

अथवा

हन्ता चन्मन्यते हन्तु हतश्चेन्मन्यते हतम् ।
उभौ तौ न विजानीतो नायं हन्ति न हन्यते ॥

6. कः पुरुषोत्तमः ? तस्य स्वरूपं महत्त्वं च आलोचयत । 12

अथवा

संसारवृक्षस्य स्वरूपं सविस्तरं विशदयत ।

7. उत्तलभाषया आङ्गलभाषया *वा* अनुद्यताम् : 8

निर्मानमोहा जितसंगदोषाः अध्यात्मनित्या विनिवृत्तकामाः ।
दृन्द्वैर्विमुक्तास्सुखदुःखसंज्ञै गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं तत् ॥

अथवा

सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टो मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च ।
वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः वेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम् ॥

□□

2019

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

1. सूत्रद्वयं व्याख्यात : 5 × 2

   क) तथायुक्तं चानीप्सितम् ।

   ख) विभाषा गुणेऽस्त्रियाम् ।

   ग) आधारोऽधिकरणम् ।

   घ) येनाङ्गविकारः ।

2. सूत्रद्वयं व्याख्यात : 5 × 3

   क) षष्ठी चानादरे ।

   ख) अकथितं च ।

   ग) कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीया ।

   घ) स्पृहेरीप्सितः ।

   ङ) ध्रुवमपायेऽपादानम् ।

3. सूत्रद्वयं व्याख्यात : 5

क) गव्यर्थकर्मणि द्वितीयाचतुर्थ्यौ चेष्टायामानध्वनि ।

ख) तमप्ग्रहणं किम् ? गंगायां घोष: ।

4. सूत्रद्वयं व्याख्यात : 5 × 2

क) कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीया ।

ख) जनिकर्तु: प्रकृति:

ग) कर्तुकर्मणो कृति ।

5. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत । 30

ହିରଣ୍ୟକଶିପୁର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିବେଚନା କର । ଯେତେବେଳେ ତ୍ରିଭୁବନର ଅଧିପତି ଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ବଶୀଭୂତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମରଣଶୀଳ ଜୀବ କିପରି ବା ଜଗତର ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ବିନାଶ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହେବ, କିନ୍ତୁ ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ ସେହିପରି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ । ସେ ଇହଲୋକ, ସ୍ୱର୍ଗଲୋକ ଓ ପାତାଳଲୋକରେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଲୋକରେ ହରିଙ୍କୁ ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ନ ପାଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଲେ ଯେ ମୋ ଭାଇର ହତ୍ୟାକାରୀ ହରି ନିଶ୍ଚିତ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇଥିବେ, ଯେଉଁଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।

Take the case Hiranyakashipu. When he was the King of the three worlds, he tried to catch hold of and destroy him. Now how can a mere mortal being destory the Lord of the Universe ? But that was just what Hiranyakashipu tried to do. He looked for Sri Hari in all the Worlds, through this World, through Swarga, through the nether world and ultimately up to Vaikuntha. Not finding Him there, he concluded, "My brother's Slayer, Hari must have gone to that place from where there is no return.

4. द्वयो: उत्तरं देयम् : 5 × 2

क) शिवस्य नामानि अमरकोश दृष्टया लिखत ।

ख) लक्ष्म्या नामानि लिखत ।

ग) चन्द्रस्य नामानि वर्णयत ।

घ) विष्णो: नामानि लिखत ।

IV-UG-Sans(CC)-X

2019

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. राजहंसस्य वंशानुक्रमः परिचयः च प्रदेयः । 10

अथवा

दण्डिनः गद्यकाव्यप्रकर्षं पर्यालोचत ।

2. सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत : 8

अस्ति समस्तनगरी निकषायमाणाशश्वदगण्यपण्यविस्तारित
मणिगणादिवस्तुजातव्याख्यातरत्नाकरमाहात्म्या मगध
देशशेखरी भूता पुष्पपुरी नाम नगरी ।

अथवा

तत्र मगधराजः प्रक्षीणसकलसैन्यमण्डलं मालवराजं
जीवग्राहमभिगृह्य कृपालुतया पुनरपि स्वराज्ये
प्रतिष्ठापयामास ।

3. अधस्तात् द्वयोः संक्षेपेण उत्तरं लिखत : 6 × 2

क) संयमीयति नृपतयोः कथोकथनं प्रतिपादयत ।

ख) पुष्पोद्भवस्य जन्मवृत्तान्तमुपपादयत ।

ग) अमात्यपुरोहिताः कां किमुक्तवन्तः ?

घ) द्वेषिणां कालदण्डः किं वितरतु ?

4. गुरुपदेशः कीदृशः इति शुकनासग्रन्थमाधारीकृत्य विशदयत । 12

अथवा

''गद्यकवीनां निकषं वदन्ति'' इत्युक्तेः सार्थकतां बाणभट्टदिशा प्रतिपादयत ।

5. उत्कल भाषया आङ्गलभाषया वा अनुवादः कार्यः । 8

गुरुपदेशः प्रशमहेतुर्वयः परिणाम इव पलितरूपेण शिरसिजजालममलीकुर्वन् गुणरूपेण तदेव परिणमयति अयमेव चानास्वादित विषयरसस्य ते काल उपदेशस्य । कुसुमशरशरप्रहारजर्जरिते हि हृदये जलमिव गलत्युपदिष्टम् ।

अथवा

अभिजातमहिमिव लंघयति । शूरं कण्टकमिव परिहरति । दातारं दुःस्वप्नमिव न स्मरति । विनीतं पातकिनमिव नोपसर्पति । मनस्विनमुन्मत्तमिवोपहसति । परस्परविरुद्धञ्चेन्द्रजालमिव दर्शयन्ती प्रकटयति जगति निजं चरितम् ।

6. कमपि एकं विषयमवलम्ब्य संस्कृतेन निबन्धं रचयत : 20

क) वहु भणनकस्य उपयोगिता (Smart Phone)

ख) भारतीयसभ्यता

ग) मुद्रास्फीतिः

घ) राधानाथरायः

7. संस्कृतेन एकस्य भावं संप्रसारयत : 10

क) सत्यं कण्ठस्य भूषणम् ।

ख) सहसा विदधीत न क्रिया

ग) सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु

घ) छात्राणामध्ययनं तपः ।

2019

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

1. मेघदूते कालिदासस्य काव्यसौष्ठवं प्रतिपादयत । 15

अथवा

मेघदूतमुपजीव्य नदीनां शोभां वर्णयत ।

2. द्वयोः संक्षिप्तोत्तरं देयम् : $7\frac{1}{2} \times 2$

क) मेघदूतखण्डकाव्यस्य नामकरणसार्थकतां स्पष्टीकुरुत ।

ख) मेघस्य दौत्यसामर्थ्यं विवेचयत ।

ग) उज्जयिन्याः शोभामुपपादयत ।

घ) ''रिक्तः सर्वो भवति हि लघु पूर्णता गौरवाय'' इत्युक्तेः महत्वमुपपादयत ।

3. सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या : 12

धूमज्योतिः सलिलमरुतां सन्निपातः क्व मेघः

सन्देशार्थाः क्व पटुकरणैः प्राणिभिः प्रापणीयाः

इत्यौत्सुक्यादपरिगणयन् गुह्यकस्तं ययाचे ।

कामार्त्ता हि प्रकृतिकृपणाश्चेतनाचेतनेषु ।

अथवा

वीचिक्षोभस्तनितविहगश्रेणिकाञ्चीगुणायाः

संसर्पन्त्याः स्खलितसुभगं दर्शितावर्त्तनाभेः

निर्विन्ध्यायाः पथि भव रसाभ्यन्तरः संनिपत्य

स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं विभ्रमो हि प्रियेषु ।

4. उत्कलभाषया आङ्गलभाषया वा अनुद्यताम् । 8

कश्चित्कान्ताविरहगुरुणा स्वाधिकारात्प्रमत्तः

शापेनास्तंगमितमहिमा वर्षभोग्येण भर्त्तुः

यक्षश्चक्रे जनकतनयास्नानपुण्योदकेषु

स्निग्धच्छायातरुषु वसतिं रामगिर्याश्रमेषु ।

अथवा

दीर्घीकुर्वन् पटु मदकलं कूजितं सारसानां

प्रत्यूषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकषायः

यत्र स्त्रीणां हरति सुरतग्लानिमङ्गानुकूलः

शिप्रावातः प्रियतम इव प्रार्थनाचाटुकारः ।

5. संस्कृत गीतिकाव्यानां वैशिष्टयं सुस्पष्टयत । 10

अथवा

संस्कृत खण्डकाव्यानां तात्पर्यं पर्यालोचयत ।

6. एकस्य टिप्पणी देया : 5

क) भक्तकवि जयदेवः ।

ख) अभिज्ञानशाकुन्तलनाटकम् ।

ग) श्रीमद्भगवद्गीता ।

7. संस्कृत गद्यकाव्यस्य स्वरूपं वर्णयत । 10

अथवा

विष्णुशर्मणः पञ्चतन्त्रस्य सारगर्भकतत्त्वानि प्रतिपादयत ।

8. संक्षेपेण एकस्य उत्तरं लिखत : 5

क) सोमदेवः

ख) हितोपदेशमित्रलाभः

ग) वृहत्कथा ।

❑❑

2019

Full Marks - 40

Time - 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer the questions

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केषांचित् चतुर्णाम् उत्तरं लिखत । 10 × 4

क) दर्शनाशास्त्रेषु योगस्य महत्वं निरूपयत ।

ख) वृत्तीनां भेदं स्वरूपं च विशदयत ।

ग) साधनपादस्य सारं वर्णयत ।

घ) "ता एव सबीजः समाधिः" इति सूत्रं योगसूत्रदिशा वर्णयत ।

ङ) क्रियायोगस्य स्वरूपं पर्यालोचयत ।

च) तदाद्रष्टुः स्वरूपेऽवस्थानम्" इति सूत्रं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् ।

छ) अष्टाङ्गयोगस्य विवरणं प्रदेयम् ।

2019

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. यशोघर्मदेवस्य स्तम्भाभिलेखवैशिष्ट्यं प्रकटयत । 15

अथवा

अभिलेखस्य काव्यिकमहत्वं विवृणुत ।

2. *त्रयाणां* सक्षिप्तटिप्पणी प्रदेया : 15

आलोहित्यम्, मतिसचिवः, महाक्षत्रयः, अय्युतनागसेनः आर्य्यात्रत्तः तिलकभट्टः ।

3. कठोपनिषद्प्रतिपादितमात्मविद्यां प्रतिपादयत । 15

अथवा

कठोपनिषद् रीत्या श्रेय-प्रेयतथ्यमालोचयत ।

[Turn Over

4. सप्रसङ्ग व्याख्या कार्या : 8

सर्वे वेदाः यत्पदमामनन्ति तपांसि सर्वाणि च यद्वदन्ति ।
यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति तत्ते पदसंग्रहे ब्रवीम्येतत् ।

अथवा

येन रूपं रसं गन्धं शब्दान्स्पर्शांश्च मैथुनात्
एतेनैव विजानाति किमत्र परिशिष्यते ।

5. उत्कलभाषया आङ्गलभाषया वा अनुवादः कार्यः । 7

यस्य ब्रहम च क्षत्रं च उभें भवत ओदनः
मृत्युर्यस्योपसेचनं क इत्था वेद यत्र सः ।

अथवा

आत्मनं रथिनं विद्धि शरीरं रथमेव तु ।
बुद्धिं तु सारथिं विद्धि मनः प्रग्रहमेव च ।

6. पुरुषोत्तमस्य विवेचनं ग्रन्थदिशा प्रतिपादयत। 12

अथवा

अश्वत्थवृक्षस्य रहस्यं स्पष्टीकुरुत ।

7. उत्कलभाषया आङ्गलभाषया वा अनुवादं कुरुत : 8

सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टो
मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च ।
वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यो
वेदान्तकृद्वेदविदेव चहम् ।

अथवा

यस्मात्क्षरमतीतोऽहमक्षरादपि चोत्तमः ।
अतोऽस्मिलोके वेदे च प्रथितः पुरुषोत्तमः ।

□□

2022

Full Marks - 80

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

1. अधोलिखितेषु केषांचित् दश प्रश्नानां उत्तरं संक्षेपेण देयम् : 2 × 10

क) महाक्षत्रपः

ख) सुवर्णसिकता

ग) सुविशाखः

घ) मिहिरकुलः

ङ) कर्म सचिवः

च) आनर्त्तः

छ) वामदेवः राजानं किम् उक्तवान् ?

ज) कः मातंगः ?

झ) कः दशकुमाराणां नायकः ?

ञ) का कालिन्दी ?

ट) 'शुकनासोपदेशः कस्मात् ग्रन्थात् आनीतः ? तत्र कः कर्त्ता ?

ठ) कः चन्द्रापीडः ? स कुत्र कथं गतवान् ?

ड) राजप्रकृतिः किदृशी भवति ?

ढ) ''दातारं दुःस्वप्नमिव न स्मरति'' अस्य कः अर्थः ?

ण) केषां हि उपदेष्टारः विरलाः भवन्ति ?

2. गिर्नार शिलालेखस्य ऐतिहासिकमूल्य निरूपयत । 15

अथवा

यशोधर्मणः शिलालेखस्य साहित्यिकमूल्यं विचारयत ।

3. ***त्रयाणां*** प्रश्नानांमुत्तरं देयम् : 5 × 3

क) मातंगस्य जीवनवृत्तान्तं वर्णयत ।

ख) राजवाहनस्यः दिग्विजयप्रयाणं लिखत ।

ग) राजवाहनः कथं मातंगस्य सहायकः संजातः ?

घ) का कालिन्दी ? मातंगेन सह तस्याः परिणयं वर्णयत ।

ङ) मातंगः केन प्रकारेण पातालपुरस्य अधिपतिः अभवत् ?

च) प्रेतपुर्यां मातंगस्य अनुभूतिं वर्णयत ।

4. शुकनासोपदेशानुसारं गुरूपदेशस्य महत्वं वर्णयत । 15

अथवा

वाणदिशा लक्ष्मा चरित्रं निरूपयत ।

5. सप्रसंग व्याख्या कार्या : । 8

क) नवयौवनकषायितात्मनश्च सलिलानीव तान्येव विषयस्वरूपाण्यास्वाद्यमानानि मधुरतराण्यापतन्ति मनसः ।

अथवा

अद्यापि आरूढमन्दरपरिवर्त्तभ्रान्ति जनित संस्कारेव परिभ्रमतीयं लक्ष्मीः ।

ख) उत्कलभाषया आंग्ल भाषया वा अनुद्यताम् : 7

गर्भेश्वरत्वमभिनवयौवनत्वमप्रतिमरूप-ममानुषशक्तित्वश्चेति महतीयं खल्वनर्थपरम्परा । सर्वाविनयानामेकैकमप्येषमायतनम् किमुत समवायः ।

अथवा